

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDirektiv 2006/43/EF

2009/EØS/69/50

av 17. mai 2006

om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap, om endring av rådsdirektiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om oppheving av rådsdirektiv 84/253/EØF(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske økonomiske fellesskap, særlig artikkel 44 nr. 2 bokstav g),

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾, etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 om årsregnskapene for visse selskapsformer⁽³⁾, sjuende rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 om konsoliderte regnskaper⁽⁴⁾, rådsdirektiv 86/635/EØF av 8. desember 1986 om bankers og andre finansinstitusjoners årsregnskaper og konsoliderte regnskaper⁽⁵⁾ og rådsdirektiv 91/674/EØF av 19. desember 1991 om forsikringsforetaks årsregnskaper og konsoliderte regnskaper⁽⁶⁾ må årsregnskap og konsernregnskap revideres av én eller flere personer som er godkjent til å foreta slik revisjon.
- 2) Vilkårene for godkjenning av personer med ansvar for å utføre lovfestet revisjon er fastsatt ved åttende rådsdirektiv 84/253/EØF av 10. april 1984 om godkjenning av personer med ansvar for lovfestet revisjon av regnskaper⁽⁷⁾.

- 3) Mangelen på en harmonisert metode for lovfestet revisjon i Fellesskapet var årsaken til at Kommisjonen i sin melding av 1998 om lovfestet revisjon i Den europeiske union: veien framover⁽⁸⁾ foreslo å opprette en revisjonskomité, som kunne utvikle ytterligere tiltak i nært samarbeid med revisjonsbransjen og medlemsstatene.

- 4) På grunnlag av denne komiteens arbeid framla Kommisjonen 15. november 2000 en rekommendasjon om minstekrav til kvalitetssikring av lovfestet revisjon i Den europeiske union⁽⁹⁾ og 16. mai 2002 en rekommendasjon om revisorers uavhengighet i Den europeiske union: Grunnleggende prinsipper⁽¹⁰⁾.

- 5) Dette direktiv tilstreber harmonisering av kravene til lovfestet revisjon på et høyt nivå, om ikke fullt ut. En medlemsstat som krever lovfestet revisjon, kan pålegge strengere krav, med mindre annet er fastsatt i dette direktiv.

- 6) Revisjonskvalifikasjoner som revisorer oppnår på grunnlag av dette direktiv, bør anses som likeverdige. Det bør derfor ikke lenger være mulig for medlemsstater å kreve at et flertall av stemmerettene i et revisjonsselskap må innehas av lokalt godkjente revisorer, eller at et flertall av medlemmene av et revisjonsselskaps administrasjons- eller ledelsesorgan må være godkjent lokalt.

- 7) Den lovfestede revisjonen krever kunnskap innen områder som selskapsrett, skatterett og sosialrett. Slik kunnskap bør prøves før en revisor fra en annen medlemsstat kan godkjennes.

- 8) For å beskytte tredjemann bør alle godkjente revisorer og revisjonsselskaper oppføres i et register som er tilgjengelig for allmennheten, og som inneholder grunnleggende opplysninger om revisorer og revisjonsselskaper.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 157 av 9.6.2006, s. 87, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 160/2006 av 8. desember 2006 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXII (Selskapsrett), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 15 av 29.3.2007, s. 30.

⁽¹⁾ EUT C 157 av 28.6.2005, s. 115.

⁽²⁾ Europaparlamentsuttalelse av 28.09.2005 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 25.04.2006.

⁽³⁾ EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/51/EF (EUT L 178 av 17.7.2003, s. 16).

⁽⁴⁾ EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2003/51/EF.

⁽⁵⁾ EFT L 372 av 31.12.1986, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2003/51/EF.

⁽⁶⁾ EFT L 374 av 31.12.1991, s. 7. Direktivet sist endret ved direktiv 2003/51/EF.

⁽⁷⁾ EFT L 126 av 12.5.1984, s. 20.

⁽⁸⁾ EFT C 143 av 8.5.1998, s. 12.

⁽⁹⁾ EFT L 91 av 31.3.2001, s. 91.

⁽¹⁰⁾ EFT L 191 av 19.7.2002, s. 22.

- 9) Revisorer bør overholde de høyeste etiske standarder. De bør derfor være underlagt yrkesetiske regler som minst omfatter deres funksjoner av allmenn interesse, deres integritet og objektivitet og deres faglige dyktighet og tilbørlige aktsomhet. At revisorer utfører funksjoner av allmenn interesse, innebærer at en større gruppe mennesker og institusjoner har tillit til kvaliteten på en revisors arbeid. God revisjonskvalitet bidrar til at markedene fungerer tilfredsstillende, ved at regnskapenes integritet og effektivitet forbedres. Kommisjonen kan som minstestandarder vedta gjennomføringsbestemmelser om yrkesetiske regler. Når den gjør det, kan den ta hensyn til prinsippene i de etiske reglene til International Federation of Accountants (IFAC).
- 10) Det er viktig at revisorer og revisjonsselskaper ivaretar klientenes personvern. De bør derfor være bundet av strenge regler med hensyn til fortrolighet og taushetsplikt, som imidlertid ikke bør hindre håndhevingen av dette direktiv. Disse fortrolighetsreglene bør også gjelde for enhver revisor og ethvert revisjonsselskap som ikke lenger er involvert i et bestemt revisjonsoppdrag.
- 11) Revisorer og revisjonsselskaper bør være uavhengige når de foretar sin lovfestede revisjon. De kan underrette foretaket som revideres, om spørsmål som oppstår i forbindelse med revisjonen, men bør avstå fra å delta i den interne beslutningsprosessen i det reviderte foretaket. Dersom de kommer i en situasjon der trusselen mot deres uavhengighet er for høy selv etter at de har tatt forholdsregler mot disse truslene, bør de trekke seg eller avstå fra revisjonsoppdraget. Konklusjonen om at det foreligger et forhold som bringer revisorens uavhengighet i fare, kan variere ut fra hvilket forhold det dreier seg om: forholdet mellom revisoren og det reviderte foretaket, eller forholdet mellom nettverket og det reviderte foretaket. Dersom det kreves eller tillates at et samvirkeforetak i henhold til artikkel 2 nr. 14, eller et lignende foretak som nevnt i artikkel 45 i direktiv 86/635/EØF, i henhold til nasjonale bestemmelser er medlem av en ideell revisjonsorganisasjon, vil en objektiv, fornuftig og informert part ikke slutte at det medlemskapsbaserte forholdet bringer revisorens uavhengighet i fare, forutsatt at revisjonsselskapet ved utførelsen av lovfestet revisjon av et av sine medlemmer anvender uavhengighetsprinsippene for de revisorer som utfører revisjonen, og de personer som kan utøve innflytelse på den lovfestede revisjonen. Eksempler på trusler mot uavhengigheten til en revisor eller et revisjonsselskap er en direkte eller indirekte økonomisk interesse i foretaket som revideres, og utføring av andre tjenester utenfor revisjonen. Størrelsen på honorarer som mottas fra et foretak som revideres, og/eller honorarstrukturen kan true uavhengigheten til en revisor eller et revisjonsselskap. Forholdsregler for å redusere eller eliminere slike trusler kan være forbud, begrensninger, andre strategier eller framgangsmåter eller åpenhet. Revisorer og revisjonsselskaper bør nekte å utføre andre tjenester enn revisjon, som bringer deres uavhengighet i fare. Kommisjonen kan som minstestandarder vedta gjennomføringsbestemmelser om uavhengighet. Når Kommisjonen gjør det, kan den ta hensyn til prinsippene i nevnte rekommendasjon av 16. mai 2002. For å fastslå revisorens uavhengighet må begrepet om et «nettverk» som revisorene arbeider innenfor, klarlegges. I den forbindelse må det tas hensyn til forskjellige omstendigheter, for eksempel tilfeller der en struktur kan defineres som et nettverk fordi den sikter mot overskudds- eller kostnadsdeling. Kriteriene for å påvise at det finnes et nettverk, bør bedømmes og veies på grunnlag av alle tilgjengelige faktaopplysninger, for eksempel hvorvidt det forekommer felles faste klienter.
- 12) I tilfeller av egenkontroll eller egeninteresse og dersom det er relevant for å sikre uavhengighet for revisoren eller revisjonsselskapet, bør medlemsstaten snarere enn revisoren eller revisjonsselskapet avgjøre om revisoren eller revisjonsselskapet bør trekke seg eller avstå fra et revisjonsoppdrag hos sine revisjonsklienter. Dette bør imidlertid ikke føre til en situasjon der medlemsstatene har en generell plikt til å hindre revisorer eller revisjonsselskaper i å yte andre tjenester enn revisjon til revisjonsklientene. Med sikte på å avgjøre i tilfeller av egeninteresse eller egenkontroll om en revisor eller et revisjonsselskap ikke bør foreta lovfestet revisjon, for dermed å sikre uavhengigheten til revisoren eller revisjonsselskapet, bør én av de faktorene det tas hensyn til, være spørsmålet om hvorvidt det reviderte foretaket av allmenn interesse har utstedt omsettelige verdipapirer som er opptatt til notering på et regulert marked i henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter⁽¹⁾.
- 13) Det er viktig å sikre konsekvent høy kvalitet i all lovfestet revisjon som kreves i henhold til fellesskapsretten. All lovfestet revisjon bør derfor foretas på grunnlag av internasjonale revisjonsstandarder. De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av disse standardene i Fellesskapet, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽²⁾. En teknisk komité eller revisjonsgruppe bør bistå Kommisjonen i vurderingen av hvor teknisk fornuftige alle de internasjonale revisjonsstandardene er, og bør også trekke inn systemet av offentlige tilsynsorganer i

(1) EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1.

(2) EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

medlemsstatene. For å oppnå størst mulig harmonisering bør medlemsstatene kunne pålegge ytterligere nasjonale revisjonshandlinger eller -krav bare dersom disse følger av bestemte nasjonale krav i lov eller forskrift knyttet til omfanget av den lovfestede revisjonen av årsregnskap eller konsernregnskap, i tilfeller der disse kravene ikke er oppfylt av de vedtatte internasjonale revisjonsstandardene. Medlemsstatene kan opprettholde disse ytterligere revisjonshandlingene til revisjonshandlingene eller -kravene er omfattet av senere vedtatte internasjonale revisjonsstandarder. Dersom de vedtatte internasjonale revisjonsstandardene inneholder revisjonshandlinger som ved utførelse vil skape en bestemt rettslig konflikt med nasjonal lovgivning ut fra bestemte nasjonale krav i lov eller forskrift knyttet til omfanget av den lovfestede revisjonen, kan imidlertid medlemsstatene fjerne den delen av den internasjonale standarden som er i motstrid, så lenge denne motstriden finnes, forutsatt at tiltakene nevnt i artikkel 26 nr. 3 treffes. Alle medlemsstatenes tilleggskrav eller utelatelser fra medlemsstatenes side bør bidra til å gi selskapenes årsregnskap høyere troverdighet og være i allmennhetens interesse. Dette innebærer at medlemsstatene for eksempel kan kreve en ytterligere revisjonsberetning til tilsynsorganet eller pålegge andre rapporterings- og revisjonskrav på grunnlag av nasjonale regler for eierstyring og foretaksledelse.

- 14) For at Kommisjonen skal vedta en internasjonal revisjonsstandard for anvendelse i Fellesskapet, må den være allment anerkjent internasjonalt og være utarbeidet med full deltakelse fra alle berørte parter i samsvar med en åpen framgangsmåte som gir innsyn, øker årsregnskaps og konsernregnskaps troverdighet og er i den europeiske allmennhetens interesse. Behovet for å vedta en internasjonal revisjonsuttalelse som en del av en standard, bør vurderes i samsvar med beslutning 1999/468/EF i hvert enkelt tilfelle. Kommisjonen bør sikre at det før begynnelsen av vedtaksprosessen foretas en undersøkelse for å kontrollere om disse kravene er oppfylt, og rapportere til medlemmene av komiteen nedsatt i henhold til dette direktiv.
- 15) For konsernregnskap er det viktig at det finnes klare definisjoner av ansvarsforhold mellom revisorer når de reviderer deler av konsernet. Til dette formål bør konsernrevisoren ha fullt ansvar for revisjonsberetningen.
- 16) For å øke sammenlignbarheten mellom selskaper som anvender samme regnskapsstandarder, og øke allmennhetens tillit til revisjonsfunksjonen kan Kommisjonen vedta en felles revisjonsberetning vedrørende revisjonen av årsregnskap eller konsernregnskap som utarbeides på grunnlag av anerkjente internasjonale regnskapsstandarder, med mindre det på

fellesskapsplan er vedtatt en hensiktsmessig standard for en slik beretning.

- 17) Regelmessige inspeksjoner er et godt middel til å oppnå konsekvent høy kvalitet i lovfestet revisjon. Revisorer og revisjonsselskaper bør derfor omfattes av et kvalitetssikringssystem som er organisert på en måte som er uavhengig av de revisorer og revisjonsselskaper som skal undersøkes. Ved gjennomføring av artikkel 29 om kvalitetssikringssystemer kan medlemsstatene beslutte at det dersom enkeltrevisorer har en felles kvalitetssikringssystem, bare er nødvendig å ta i betraktning krav til revisjonsselskaper. Medlemsstatene kan organisere kvalitetssikringssystemet på en slik måte at hver enkelt revisor gjennomgår kvalitetssikringskontroll minst hvert sjuende år. I den forbindelse bør finansieringen av kvalitetssikringssystemet ikke kunne utsettes for utilbørlig påvirkning. Kommisjonen bør ha myndighet til å vedta gjennomføringsbestemmelser i saker som er relevante for organiseringen av kvalitetssikringssystemer, og med hensyn til finansieringen, i tilfeller der allmennhetens tillit til kvalitetssikringssystemene er alvorlig truet. Det bør i medlemsstatenes systemer for offentlig tilsyn oppmuntres til å finne en samordnet framgangsmåte for å foreta undersøkelsene av kvalitetssikringen, slik at de berørte parter ikke pålegges unødige byrder.
- 18) Undersøkelser og hensiktsmessige sanksjoner bidrar til å forebygge og korrigere utilstrekkelig utførelse av lovfestet revisjon.
- 19) Revisorer og revisjonsselskaper er ansvarlige for å utføre sitt arbeid med aktsomhet og bør derfor være ansvarlige for økonomisk skade som oppstår som følge av manglende aktsomhet. Revisorenes og revisjonsselskapenes mulighet til å tegne yrkesansvarsforsikring kan imidlertid avhenge av om de har ubegrenset økonomisk erstatningsansvar. Kommisjonen vil på sin side undersøke disse spørsmålene og ta hensyn til at ordningene for erstatningsansvar kan variere betydelig blant medlemsstatene.
- 20) Medlemsstatene bør organisere et effektivt system for offentlig tilsyn for revisorer og revisjonsselskaper på grunnlag av kontroll i hjemstaten. De ordningene som gjelder for offentlig tilsyn, bør muliggjøre effektivt samarbeid på fellesskapsplan med hensyn til medlemsstatenes tilsynsaktiviteter. Systemet for offentlig tilsyn bør ledes av ikke-praktiserende personer som har kunnskap på områder som er relevante for lovfestet revisjon. Disse ikke-praktiserende personene kan være spesialister som aldri har vært forbundet med revisoryrket, eller tidligere revisorer som har forlatt yrket. Medlemsstatene kan imidlertid tillate at et mindretall av revisorer deltar i styringen av systemet for offentlig tilsyn. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene

bør samarbeide med hverandre når det er nødvendig for å utføre tilsynspliktene overfor revisorer eller revisjonsselskaper som de har godkjent. Slikt samarbeid kan gi et viktig bidrag til å sikre konsekvent høy kvalitet i den lovfestede revisjonen i Fellesskapet. Ettersom det er nødvendig å sikre effektivt samarbeid og samordning på europeisk plan blant vedkommende myndigheter som medlemsstatene utpeker, bør utpeking av en enhet med ansvar for å sikre samarbeid ikke være til hinder for at hver enkelt myndighet samarbeider direkte med andre vedkommende myndigheter i medlemsstatene.

- 21) For å sikre overholdelse av artikkel 32 nr. 3 om prinsipper om offentlig tilsyn anses en ikke-praktiserende person for å ha kunnskap på områder som er relevante for lovfestet revisjon, enten på grunnlag av sine tidligere yrkeskvalifikasjoner eller fordi vedkommende har kunnskaper innen minst ett av fagene oppført i artikkel 8.
- 22) Revisoren eller revisjonsselskapet bør utpekes av generalforsamlingen eller medlemmer av foretaket som revideres. For å beskytte revisorens uavhengighet er det viktig at det er mulig å avsette revisoren bare med gyldig grunn og dersom denne grunnen meddeles den eller de myndigheter som har ansvar for det offentlige tilsyn.
- 23) Ettersom foretak av allmenn interesse er mer synlige og økonomisk viktigere, bør det gjelde strengere krav ved lovfestet revisjon av deres årsregnskap og konsernregnskap.
- 24) Revisjonskomiteer og et effektivt internkontrollsystem bidrar til å redusere økonomisk risiko, driftsrisiko og faren for manglende overholdelse av lover og forskrifter og til å bedre kvaliteten i økonomirapporteringen. Medlemsstatene kan ta utgangspunkt i kommisjonsrekommendasjon av 15. februar 2005 om rollen til eksterne styremedlemmer eller til medlemmer av tilsynsorganer i børsnoterte selskaper og om styrets/tilsynsorganets komiteer⁽¹⁾, som fastsetter hvordan revisjonskomiteer skal nedsettes og fungere. Medlemsstatene kan bestemme at de funksjoner som tillegges revisjonskomiteen eller et organ som utfører tilsvarende funksjoner, kan utføres av administrasjons- eller tilsynsorganet som helhet. Når det gjelder pliktene til revisjonskomiteen i henhold til artikkel 41, bør

revisoren eller revisjonsselskapet ikke på noen måte være underordnet komiteen.

- 25) Medlemsstatene kan også beslutte å unnta foretak av allmenn interesse som er foretak for kollektiv investering hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til notering på et regulert marked, fra kravet om å ha en revisjonskomité. Denne muligheten tar hensyn til at det ikke alltid er hensiktsmessig å trekke inn en revisjonskomité når et foretak for kollektiv investering bare har til oppgave å samle eiendeler. Den økonomiske rapporteringen og tilhørende risiko kan ikke sammenlignes med vilkårene for andre foretak av allmenn interesse. Dessuten opererer foretak for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer (UCITS-fond) og deres forvaltningsselskaper i et strengt definert regelmiljø og er underlagt bestemte styringsmekanismer som f.eks. kontroll utført av deres depositar. For disse foretakene for kollektiv investering som ikke er harmonisert ved direktiv 85/611/EØF⁽²⁾, men som er underlagt tilsvarende beskyttelsestiltak som dem som er vedtatt i nevnte direktiv, bør medlemsstatene i dette bestemte tilfellet kunne vedta likebehandling med foretak for kollektiv investering som er harmonisert i Fellesskapet.
- 26) For å styrke uavhengigheten til revisorer av foretak av allmenn interesse bør ansvarlig(e) revisjonspartner(e) som reviderer slike foretak, skiftes ut med jevne mellomrom. For å organisere denne utskiftingen bør medlemsstatene kreve en utskifting av ansvarlig(e) revisjonspartner(e) for et revidert foretak, samtidig som revisjonsselskapet som revisjonspartner(ne) er knyttet til, fortsatt er revisor for foretaket. Dersom en medlemsstat anser det som hensiktsmessig for å nå de tilsiktede målene, kan medlemsstaten alternativt kreve at revisjonsselskapet skiftes ut, med forbehold for artikkel 42 nr. 2.
- 27) Forbindelsen mellom kapitalmarkedene understreker behovet for å sikre at revisorer fra tredjestater utfører arbeid av høy kvalitet i forbindelse med Fellesskapets kapitalmarked. De berørte revisorene bør derfor registreres, slik at de kan omfattes av kvalitetssikringskontroller og systemet med undersøkelser og sanksjoner. Unntak gitt på gjensidig grunnlag bør være mulig, forutsatt at Kommisjonen i samarbeid med medlemsstatene har undersøkt likeverdigheten. Uansett bør et foretak som har utstedt omsettelige verdipapirer på et regulert marked i henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i direktiv 2004/39/

⁽¹⁾ EUT L 52 av 25.2.2005, s. 51.

⁽²⁾ Rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (UCITS-fond) (EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3). Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9).

EF, alltid revideres av en revisor som enten er registrert i en medlemsstat eller føres tilsyn med av vedkommende myndigheter i den tredjestat revisoren kommer fra, forutsatt at Kommisjonen eller en medlemsstat anser nevnte tredjestat for å oppfylle krav som tilsvarer fellesskapskravene når det gjelder prinsipper for tilsyn, kvalitetssikringssystemer og systemer for undersøkelser og sanksjoner, og at grunnlaget for ordningen er gjensidighet. Selv om en medlemsstat kan anse en tredjestats kvalitetssikringssystem som likeverdig, bør ikke andre medlemsstater være forpliktet til å godta denne vurderingen, og Kommisjonens beslutning bør ikke foregripes av dette.

- 28) Kompleksiteten i internasjonal konsernrevisjon krever godt samarbeid mellom vedkommende myndigheter i medlemsstatene og tredjestater. Medlemsstatene bør derfor sikre at vedkommende myndigheter i tredjestater kan få tilgang til revisjonsdokumenter og andre dokumenter gjennom de nasjonale vedkommende myndigheter. For å beskytte rettighetene til de berørte parter og samtidig lette tilgangen til slike papirer og dokumenter bør medlemsstatene kunne gi vedkommende myndigheter i tredjestater direkte tilgang, etter avtale med den nasjonale vedkommende myndighet. Et av de relevante kriteriene for å gi tilgang er hvorvidt vedkommende myndigheter i tredjestater oppfyller de krav Kommisjonen anser som tilstrekkelige. I påvente av at Kommisjonen treffer en slik beslutning, og med forbehold for denne kan medlemsstatene vurdere om kravene er tilstrekkelige.
- 29) Offentliggjøring av opplysninger som omhandlet i artikkel 36 og 47 bør skje i samsvar med reglene for overføring av personopplysninger til tredjestater som fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽¹⁾.
- 30) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med beslutning 1999/468/EF og idet det tas behørig hensyn til Kommisjonens erklæring i Europaparlamentet 5. februar 2002 om gjennomføring av lovgivningen om finansielle tjenester.
- 31) Europaparlamentet bør få en frist på tre måneder fra utkastet til endringer og gjennomføringstiltak oversendes første gang, for å gjennomgå tiltakene og avgi uttalelse. I hastesaker og begrunnede tilfeller bør det imidlertid være mulig å forkorte denne fristen. Dersom Europaparlamentet

innen nevnte frist vedtar en resolusjon, bør Kommisjonen gjennomgå utkastet til endringer eller tiltak på nytt.

- 32) Etersom målene for dette direktiv, som er å kreve anvendelse av ett enkelt sett med internasjonale revisjonsstandarder, ajourføre opplæringskravene, definere yrkesetiske regler og praktisk gjennomføring av samarbeidet mellom vedkommende myndigheter i medlemsstatene samt mellom disse og myndighetene i tredjestater, for å ytterligere forbedre og harmonisere kvaliteten på lovfestet revisjon i Fellesskapet og lette samarbeidet mellom medlemsstatene og med tredjestater, slik at tilliten til den lovfestede revisjonen styrkes, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av dette direktivs omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 33) Med sikte på å gjøre forholdet mellom revisoren eller revisjonsselskapet og foretaket som revideres, mer åpent for innsyn bør direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF endres slik at det kreves offentliggjøring av revisjonshonoraret og honoraret som betales for andre tjenester enn revisjon, i notene til årsregnskap og konsernregnskap.
- 34) Direktiv 84/253/EØF bør oppheves fordi det mangler et omfattende sett med regler som sikrer tilstrekkelig revisjonsinfrastruktur, for eksempel offentlig tilsyn, sanksjonssystemer og kvalitetssikringssystemer, og fordi det ikke inneholder bestemte regler for samarbeid mellom medlemsstater og tredjestater. Av hensyn til rettssikkerheten er det et klart behov for å fastslå at revisorer og revisjonsselskaper som er godkjent i henhold til direktiv 84/253/EØF, anses som godkjent i henhold til dette direktiv —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

KAPITTEL I

FORMÅL OG DEFINISJONER

Artikkel 1

Formål

I dette direktiv fastsettes regler for lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap.

⁽¹⁾ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

1. «lovfestet revisjon», revisjon av årsregnskap eller konsernregnskap i den grad som kreves i henhold til fellesskapsretten,
2. «revisor som foretar lovfestet revisjon», en fysisk person som i henhold til dette direktiv er godkjent av vedkommende myndigheter i en medlemsstat til å foreta lovfestet revisjon,
3. «revisjonsselskap», en juridisk person eller annen enhet, uansett juridisk form, som i henhold til dette direktiv er godkjent av vedkommende myndigheter i en medlemsstat til å foreta lovfestet revisjon,
4. «tredjestatsrevisjonsselskap», et foretak, uansett juridisk form, som foretar revisjon av årsregnskapene eller konsernregnskapene til et selskap som er registrert i en tredjestat,
5. «tredjestatsrevisor», en fysisk person som foretar revisjon av årsregnskapene eller konsernregnskapene til et selskap som er registrert i en tredjestat,
6. «konsernrevisor», revisor(er) eller revisjonsselskap(er) som foretar lovfestet revisjon av konsernregnskap,
7. «nettverk», en større struktur
 - som tar sikte på samarbeid, og som en revisor eller et revisjonsselskap tilhører, og
 - som klart tar sikte på overskudds- eller kostnadsdeling eller har felles eierskap, kontroll eller ledelse, felles prinsipper og framgangsmåter for kvalitetskontroll, felles forretningsstrategi, bruk av felles merkenavn eller en betydelig andel av faglige ressurser,
8. «foretak tilknyttet et revisjonsselskap», et foretak, uansett juridisk form, som er tilknyttet et revisjonsselskap gjennom felles eierskap, kontroll eller ledelse,
9. «revisjonsberetning», rapporten omhandlet i artikkel 51a i direktiv 78/660/EØF og artikkel 37 i direktiv 83/349/EØF, utstedt av revisoren eller revisjonsselskapet som foretar lovfestet revisjon,
10. «vedkommende myndigheter», de myndigheter eller organer som er utpekt i henhold til lovgivningen og har til oppgave å utarbeide regler for og/eller føre tilsyn med revisorer og revisjonsselskaper eller for bestemte aspekter ved deres virksomhet; henvisningen til «vedkommende myndighet» i en bestemt artikkel innebærer en henvisning til de myndigheter eller organer som har ansvaret for funksjonene omhandlet i nevnte artikkel,
11. «internasjonale revisjonsstandarder», International Standards on Auditing (ISA) og tilhørende uttalelser og standarder, i den grad de er relevante for lovfestet revisjon,
12. «internasjonale regnskapsstandarder», International Accounting Standards (IAS), International Financial Reporting Standards (IFRS) og tilhørende tolkninger (SIC-IFRIC-tolkninger), senere endringer i disse standardene og tilhørende tolkninger, og framtidige standarder og tilhørende tolkninger som utstedes eller vedtas av International Accounting Standards Board (IASB),
13. «foretak av allmenn interesse», foretak som er underlagt en medlemsstats lovgivning og hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til notering på et regulert marked i en medlemsstat i henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i direktiv 2004/39/EF, kredittinstitusjoner som definert i artikkel 1 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF av 20. mars 2000 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽¹⁾ og forsikringsforetak i henhold til artikkel 2 nr. 1 i direktiv 91/674/EØF. Medlemsstatene kan også utpeke andre foretak som foretak av allmenn interesse, for eksempel foretak som er av betydelig allmenn interesse ut fra virksomhetens art, størrelse eller antall ansatte,
14. «samvirkeforetak», et europeisk samvirkeforetak som definert i artikkel 1 i rådsforordning (EF) nr. 1435/2003 av 22. juli 2003 om vedtektene for europeiske samvirkeforetak (SCE-foretak)⁽²⁾ eller et annet samvirkeforetak som det kreves lovfestet revisjon for i henhold til fellesskapsretten, for eksempel kredittinstitusjoner som definert i artikkel 1 nr. 1 i direktiv 2000/12/EF og forsikringsforetak i henhold til artikkel 2 nr. 1 i direktiv 91/674/EØF,
15. «ikke-praktiserende», en fysisk person som i minst tre år før sin deltakelse i ledelsen av et system for offentlig tilsyn ikke har foretatt lovfestet revisjon, ikke har innehatt stemmeretter i et revisjonsselskap, ikke har vært medlem av et revisjonsselskaps administrasjons- eller ledelsesorgan og ikke har vært ansatt av, eller på annen måte knyttet til, et revisjonsselskap,

⁽¹⁾ EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2006/29/EF (EUT L 70 av 9.3.2006, s. 50).

⁽²⁾ EUT L 207 av 18.8.2003, s. 1.

16. «ansvarlig(e) revisjonspartner(e)»,
- den eller de revisorer som er utpekt av et revisjonsselskap for et bestemt revisjonsoppdrag som hovedansvarlig for å foreta den lovfestede revisjonen på vegne av revisjonsselskapet, eller
 - ved konsernrevisjon, minst den eller de revisorer som er utpekt av et revisjonsselskap som hovedansvarlig for å foreta den lovfestede revisjonen på konsernnivå, og den eller de revisorer som er utpekt som hovedansvarlig for viktige datterforetak, eller
 - den eller de revisorer som undertegner revisjonsberetningen.

KAPITTEL II

GODKJENNING, ETTER- OG VIDEREUTDANNING OG GJENSIDIG GODKJENNING

Artikkel 3

Godkjenning av revisorer og revisjonsselskaper til å foreta lovfestet revisjon

1. Lovfestet revisjon skal foretas bare av revisorer og revisjonsselskaper som er godkjent av den medlemsstat som krever lovfestet revisjon.

2. Hver medlemsstat skal utpeke vedkommende myndigheter som skal ha ansvar for å godkjenne revisorer og revisjonsselskaper til å foreta lovfestet revisjon.

Vedkommende myndigheter kan være yrkesorganisasjoner, forutsatt at de omfattes av et system for offentlig tilsyn som fastsatt i kapittel VIII.

3. Med forbehold for artikkel 11 kan vedkommende myndigheter i medlemsstatene godkjenne som revisorer til å foreta lovfestet revisjon bare fysiske personer som oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 4 og artikkel 6-10.

4. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene kan godkjenne som revisjonsselskaper bare foretak som oppfyller følgende vilkår:

- de fysiske personer som foretar lovfestet revisjon på vegne av et revisjonsselskap, skal minst oppfylle vilkårene fastsatt i artikkel 4 og artikkel 6-12, og skal være godkjent som revisorer til å foreta lovfestet revisjon i den berørte medlemsstat,
- et flertall av stemmerettene i et foretak skal innehas av revisjonsselskaper som er godkjent i en medlemsstat, eller av fysiske personer som minst oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 4 og artikkel 6-12. Medlemsstatene kan bestemme at slike fysiske personer også må være

godkjent i en annen medlemsstat. For lovfestet revisjon av samvirkeforetak og lignende foretak som omhandlet i artikkel 45 i direktiv 86/635/EØF kan medlemsstatene utarbeide andre særlige bestemmelser med hensyn til stemmeretter,

- et flertall – inntil høyst 75 % – av medlemmene av foretakets administrasjons- eller ledelsesorgan skal være revisjonsselskaper som er godkjent i en annen medlemsstat, eller fysiske personer som minst oppfyller vilkårene pålagt ved artikkel 4 og artikkel 6-12. Medlemsstatene kan bestemme at slike fysiske personer også må være godkjent i en annen medlemsstat. Dersom et organ ikke har flere enn to medlemmer, skal ett av disse medlemmene minst oppfylle vilkårene i denne bokstav,

- selskapet skal oppfylle vilkårene pålagt ved artikkel 4.

Medlemsstatene kan fastsette ytterligere vilkår bare med hensyn til bokstav c). Slike vilkår skal være forholdsmessige ut fra målene som etterstrebes, og skal ikke gå utover det som er strengt nødvendig.

Artikkel 4

God vandel

Vedkommende myndigheter i en medlemsstat kan gi godkjenning bare til fysiske personer eller selskaper med god vandel.

Artikkel 5

Tilbakekalling av godkjenning

1. Godkjenning av en revisor eller et revisjonsselskap til å foreta lovfestet revisjon skal trekkes tilbake dersom revisorens eller selskapets vandel er alvorlig svekket. Medlemsstatene kan imidlertid fastsette en rimelig frist for å oppfylle kravene til god vandel.

2. Godkjenning av et revisjonsselskap skal trekkes tilbake dersom noen av vilkårene pålagt ved artikkel 3 nr. 4 bokstav b) og c) ikke lenger er oppfylt. Medlemsstatene kan imidlertid fastsette en rimelig frist for å oppfylle disse vilkårene.

3. Dersom en revisors eller et revisjonsselskaps godkjenning av en eller annen grunn trekkes tilbake, skal vedkommende myndighet i medlemsstaten der godkjenningen trekkes tilbake, gi underretning om dette og årsakene til tilbaketrekingen overfor vedkommende myndigheter i medlemsstatene der revisoren eller revisjonsselskapet også er godkjent, og som er oppført i førstnevnte medlemsstats register i samsvar med artikkel 16 nr. 1 bokstav c).

*Artikkel 6***Utdanningskvalifikasjoner**

Med forbehold for artikkel 11 kan en fysisk person godkjennes til å foreta lovfestet revisjon først etter å ha oppnådd adgang til et universitet eller tilsvarende nivå, deretter fulgt teoretisk undervisning, gjennomgått praktisk opplæring og bestått en fageksamen på nivå med avgangseksamen ved universitetet eller tilsvarende nivå som er organisert eller anerkjent av den berørte medlemsstat.

*Artikkel 7***Fageksamen**

Fageksamenen nevnt i artikkel 6 skal sikre det nødvendige nivå av teoretisk kunnskap innen fag som er relevante for lovfestet revisjon, og evnen til å omsette slik kunnskap i praksis. En del av eksamenen skal være skriftlig.

*Artikkel 8***Teoretisk kunnskapsprøve**

1. Den teoretiske kunnskapsprøven som inngår i eksamen, skal særlig omfatte følgende fag:

- a) generell regnskapsteori og -prinsipper,
- b) juridiske krav og standarder knyttet til utarbeiding av årsregnskap og konsernregnskap,
- c) internasjonale regnskapsstandarder,
- d) regnskapsanalyse,
- e) kostnads- og driftsregnskap,
- f) risikostyring og internkontroll,
- g) revisjonsferdigheter og faglig dyktighet,
- h) juridiske krav og faglige standarder knyttet til lovfestet revisjon og revisorer som foretar denne,
- i) internasjonale revisjonsstandarder,
- j) yrkesetiske regler og uavhengighet.

2. Den skal også minst omfatte følgende fag i den grad de er relevante for revisjonen:

- a) selskapsrett og foretaksledelse,
- b) konkursrett og regler om tilsvarende prosedyrer,
- c) skatterett,

- d) sivilrett og handelsrett,
- e) arbeidsrett og trygderett,
- f) informasjonsteknologi og datasystemer,
- g) bedriftsøkonomi, sosialøkonomi og finansøkonomi,
- h) matematikk og statistikk,
- i) grunnleggende prinsipper for økonomistyring av foretak.

3. Kommisjonen kan, etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2, tilpasse listen over fag som skal tas med i den teoretiske kunnskapsprøven, som omhandlet i nr. 1. Når Kommisjonen tilpasser disse gjennomføringstiltakene, skal den ta hensyn til utviklingen innen revisjon og revisjonsyrket.

*Artikkel 9***Unntak**

1. Som unntak fra artikkel 7 og 8 kan en medlemsstat bestemme at en person som har bestått en universitetseksamen eller tilsvarende eksamen, eller som innehar en universitetsgrad eller tilsvarende kvalifikasjon i ett eller flere av fagene nevnt i artikkel 8, kan unntas fra den teoretiske kunnskapsprøven i fagene som omfattes av nevnte eksamen eller grad.

2. Som unntak fra artikkel 7 kan en medlemsstat bestemme at en innehaver av en universitetsgrad eller tilsvarende kvalifikasjon i ett eller flere av fagene nevnt i artikkel 8 kan unntas fra prøvingen av evnen til å anvende den teoretiske kunnskapen i praksis dersom han eller hun har gjennomgått praktisk opplæring i disse fagene og fått det attestert ved en eksamen eller et diplom som er anerkjent av staten.

*Artikkel 10***Praktisk opplæring**

1. For å sikre evnen til å anvende teoretisk kunnskap i praksis, noe som prøves ved eksamen, skal det gjennomføres en praktisk opplæring av minst tre års varighet som blant annet omfatter revisjon av årsregnskap, konsernregnskap eller lignende regnskap. Minst to tredeler av slik praktisk opplæring skal fullføres hos en revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon og er godkjent i en medlemsstat.

2. Medlemsstatene skal sikre at hele opplæringen gjennomføres hos personer som gir tilstrekkelige garantier med hensyn til sin evne til å gi praktisk opplæring.

*Artikkel 11***Kvalifikasjoner gjennom langvarig praktisk erfaring**

En medlemsstat kan godkjenne en person som ikke oppfyller vilkårene i artikkel 6, til å foreta lovfestet revisjon, dersom vedkommende kan påvise at han eller hun

- a) i femten år har utøvd faglig virksomhet som har gjort det mulig for ham eller henne å tilegne seg tilstrekkelig erfaring på områdene økonomi, jus og regnskap, og har bestått fageksamenen omhandlet i artikkel 7, eller
- b) i sju år har drevet faglig virksomhet innenfor disse områdene og i tillegg har gjennomgått den praktiske opplæringen omhandlet i artikkel 10 og bestått fageksamenen omhandlet i artikkel 7.

*Artikkel 12***Kombinasjon av praktisk opplæring og teoretisk undervisning**

1. Medlemsstatene kan bestemme at perioder med teoretisk undervisning på områdene nevnt i artikkel 8 skal medregnes i periodene for yrkesvirksomhet omhandlet i artikkel 11, forutsatt at slik undervisning dokumenteres med en eksamen som er anerkjent av staten. Slik undervisning skal vare i minst et år og kan ikke gi fradrag i perioden for yrkesvirksomhet med mer enn fire år.

2. Perioden for yrkesvirksomhet og praktisk opplæring skal ha minst samme varighet som kurset med teoretisk undervisning og den praktiske opplæringen som kreves i artikkel 10.

*Artikkel 13***Etter- og videreutdanning**

Medlemsstatene skal sikre at det kreves at revisorer deltar i relevante programmer for etter- og videreutdanning for å opprettholde et tilstrekkelig høyt nivå av teoretisk kunnskap, faglig dyktighet og verdier, og at manglende overholdelse av kravet om etter- og videreutdanning gir opphav til hensiktsmessige sanksjoner som omhandlet i artikkel 30.

*Artikkel 14***Godkjenning av revisorer fra andre medlemsstater**

Vedkommende myndigheter i medlemsstatene skal fastsette framgangsmåter for godkjenning av revisorer til å foreta lovfestet revisjon som er godkjent i andre medlemsstater. Disse framgangsmåtene skal ikke gå lenger enn kravet om å bestå en egnethetsprøve i samsvar med artikkel 4 i rådsdirektiv 89/48/EØF av 21. desember 1988 om en generell ordning for godkjenning av diplomer for høyere yrkeskompetansegivende utdanning av minst tre års varighet⁽¹⁾. Egnethetsprøvingen, som skal foregå på et av de språkene som er tillatt i henhold til relevante språkregler i den berørte medlemsstat, skal bare omfatte revisorens kunnskap om den aktuelle medlemsstats lover og forskrifter i den grad som er relevant for lovfestet revisjon.

KAPITTEL III

REGISTRERING*Artikkel 15***Offentlig register**

1. Hver medlemsstat skal sikre at revisorer og revisjonsselskaper oppføres i et offentlig register i samsvar med artikkel 16 og 17. I unntakstilfeller kan medlemsstater fravike kravene i denne artikkel og artikkel 16 med hensyn til offentliggjøring bare i den grad det er nødvendig for å redusere en overhengende og vesentlig trussel mot en persons sikkerhet.

2. Medlemsstatene skal sikre at hver revisor og hvert revisjonsselskap identifiseres i det offentlige registeret med sitt eget nummer. Registeropplysningene skal lagres i registeret i elektronisk form, og skal være elektronisk tilgjengelig for allmennheten.

3. Det offentlige registeret skal også inneholde navn og adresse for vedkommende myndigheter med ansvar for godkjenningen som omhandlet i artikkel 3, for kvalitetssikringen som omhandlet i artikkel 29, for undersøkelser og sanksjoner for revisorer og revisjonsselskaper som omhandlet i artikkel 30 og for offentlig tilsyn som omhandlet i artikkel 32.

4. Medlemsstatene skal sikre at det offentlige registeret er i full drift innen 29. juni 2009.

⁽¹⁾ EFT L 19 av 24.1.1989, s. 16. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/19/EF (EFT L 206 av 31.7.2001, s. 1).

*Artikkel 16***Registrering av revisorer**

1. For revisorer som foretar lovfestet revisjon, skal det offentlige registeret minst inneholde følgende opplysninger:

- a) navn, adresse og registreringsnummer,
- b) om relevant, navn, adresse, nettstedsadresse og registreringsnummer for det eller de revisjonsselskapene som revisoren er ansatt i eller knyttet til som partner eller på annen måte,
- c) eventuelt andre registreringer som revisor til å foreta lovfestet revisjon hos vedkommende myndigheter i andre medlemsstater og som revisor i tredjestater, herunder registreringsmyndigheten(e)s navn og, om relevant, registreringsnummer.

2. Tredjestatsrevisorer som er registrert i samsvar med artikkel 45, skal klart framgå i registeret som slike og ikke som revisorer som foretar lovfestet revisjon.

*Artikkel 17***Registrering av revisjonsselskaper**

1. For revisjonsselskaper skal det offentlige registeret minst inneholde følgende opplysninger:

- a) navn, adresse og registreringsnummer,
- b) juridisk form,
- c) kontaktopplysninger, primær kontaktperson og, om relevant, nettstedsadresse,
- d) adressen til hvert avdelingskontor i medlemsstaten,
- e) navn og registreringsnummer for alle revisorer som foretar lovfestet revisjon og er ansatt av eller knyttet som partner eller på annen måte til revisjonsselskapet,
- f) navn og forretningsadresser for alle eiere og aksjonærer,
- g) navn og forretningsadresser for alle medlemmer av administrasjons- eller ledelsesorganet,
- h) om relevant, medlemskap i et nettverk og en liste over navn og adresser for medlemselskaper og tilknyttede foretak eller en angivelse av sted dersom slike opplysninger er offentlig tilgjengelige,
- i) eventuelt andre registreringer som revisjonsselskap hos vedkommende myndigheter i andre medlemsstater og som revisjonsselskap i tredjestater, herunder registreringsmyndigheten(e)s navn og, om relevant, registreringsnummer.

2. Tredjestatsrevisjonsselskaper som er registrert i samsvar med artikkel 45, skal klart framgå i registeret som slike og ikke som revisjonsselskaper.

*Artikkel 18***Ajourføring av registeropplysninger**

Medlemsstatene skal sikre at revisorer og revisjonsselskaper uten unødig opphold underretter vedkommende myndigheter som har ansvaret for det offentlige registeret, om eventuelle endringer i registeropplysningene. Registeret skal oppdateres uten unødig opphold etter en underretning.

*Artikkel 19***Ansvar for registeropplysninger**

Opplysningene som gis til relevante vedkommende myndigheter i samsvar med artikkel 16, 17 og 18, skal undertegnes av revisoren eller revisjonsselskapet. Dersom vedkommende myndighet sørger for å gjøre opplysningene tilgjengelige elektronisk, kan det for eksempel gjøres ved hjelp av en elektronisk signatur som definert i artikkel 2 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/93/EF av 13. desember 1999 om en fellesskapsramme for elektroniske signaturer⁽¹⁾.

*Artikkel 20***Språk**

1. Opplysningene som legges inn i det offentlige registeret, skal gis på et av språkene som er tillatt i henhold til gjeldende språkregler i den berørte medlemsstat.

2. Medlemsstatene kan dessuten tillate at opplysningene som legges inn i det offentlige registeret, gis på ett eller flere av Fellesskapets øvrige språk. Medlemsstatene kan kreve at oversettelsen av opplysningene bekreftes.

I alle tilfeller skal den berørte medlemsstat sikre at registeret angir om oversettelsen er bekreftet.

KAPITTEL IV

**YRKESETISKE REGLER, UAVHENGIGHET,
OBJEKTIVITET, FORTROLIGHET OG
TAUSHETSPLIKT***Artikkel 21***Yrkesetiske regler**

1. Medlemsstatene skal sikre at alle revisorer og revisjonsselskaper omfattes av yrkesetiske prinsipper, som minst omfatter deres funksjon av allmenn interesse, integritet og objektivitet samt faglige dyktighet og tilbørlige aktsomhet.

⁽¹⁾ EFT L 13 av 19.1.2000, s. 12.

2. For å sikre tillit til revisjonsfunksjonen og sikre enhetlig anvendelse av nr. 1 i denne artikkel kan Kommisjonen etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2 vedta prinsippbaserte gjennomføringstiltak vedrørende yrkesetikk.

Artikkel 22

Uavhengighet og objektivitet

1. Medlemsstatene skal sikre at revisoren og/eller revisjonsselskapet ved utførelse av lovfestet revisjon er uavhengig av foretaket som revideres, og ikke er involvert i det reviderte foretakets beslutningstaking.

2. Medlemsstatene skal sikre at en revisor eller et revisjonsselskap ikke foretar lovfestet revisjon dersom det foreligger direkte eller indirekte økonomiske, forretningsmessige, ansettelsesmessige eller andre forhold – herunder yting av andre tjenester enn revisjon – mellom revisor, revisjonsselskap eller nettverk og det reviderte foretaket som kan få en objektiv, fornuftig og informert tredjemann til å slutte at revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet trues, for eksempel gjennom egenkontroll, egeninteresse, partiskhet, fortrolighet, tillit eller press, skal revisoren eller revisjonsselskapet anvende forholdsregler for å redusere disse truslene. Dersom betydningen av truslene sammenlignet med forholdsreglene som anvendes, er slik at vedkommendes uavhengighet er i fare, skal revisoren eller revisjonsselskapet ikke utføre den lovfestede revisjonen.

Medlemsstatene skal dessuten ved lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse og dersom det er relevant for å sikre revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet, sikre at en revisor eller et revisjonsselskap ikke foretar lovfestet revisjon ved tilfeller av egenkontroll eller egeninteresse.

3. Medlemsstatene skal sikre at en revisor eller et revisjonsselskap dokumenterer i revisjonsdokumentene alle betydelige trusler mot vedkommendes uavhengighet samt de forholdsregler som anvendes for å redusere disse truslene.

4. For å sikre tillit til revisjonsfunksjonen og sikre enhetlig anvendelse av nr. 1 og 2 i denne artikkel kan Kommisjonen etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2 vedta prinsippbaserte gjennomføringstiltak vedrørende

- a) truslene og forholdsreglene nevnt i nr. 2,
- b) de situasjoner der betydningen av truslene nevnt i nr. 2 er slik at revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet er i fare,

- c) de tilfellene av egenkontroll og egeninteresse nevnt i nr. 2 annet ledd der lovfestet revisjon kan eller ikke kan foretas.

Artikkel 23

Fortrolighet og taushetsplikt

1. Medlemsstatene skal sikre at alle opplysninger og dokumenter som en revisor eller et revisjonsselskap har tilgang til ved utførelse av lovfestet revisjon, er beskyttet av tilstrekkelige regler for fortrolighet og taushetsplikt.

2. Regler for fortrolighet og taushetsplikt i forbindelse med revisorer og revisjonsselskaper skal ikke være til hinder for håndhevingen av bestemmelsene i dette direktiv.

3. Dersom en revisor eller et revisjonsselskap erstattes med en annen revisor eller et annet revisjonsselskap, skal førstnevnte revisor eller revisjonsselskap gi den nye revisoren eller det nye revisjonsselskapet tilgang til alle relevante opplysninger om foretaket som revideres.

4. En revisor eller et revisjonsselskap som ikke lenger deltar i et bestemt revisjonsoppdrag, og en tidligere revisor eller et tidligere revisjonsselskap skal fortsatt omfattes av bestemmelsene i nr. 1 og 2 med hensyn til revisjonsoppdraget.

Artikkel 24

Uavhengighet og objektivitet for revisorer som foretar lovfestet revisjon på vegne av revisjonsselskaper

Medlemsstatene skal sikre at eierne eller aksjonærene i et revisjonsselskap samt medlemmer av administrasjons-, ledelses- og tilsynsorganer i et slikt selskap eller et tilknyttet foretak ikke griper inn i utførelsen av en lovfestet revisjon på noen måte som truer uavhengigheten og objektiviteten til revisoren som foretar den lovfestede revisjonen på vegne av revisjonsselskapet.

Artikkel 25

Revisjonshonorarer

Medlemsstatene skal sikre at det finnes tilstrekkelige regler som sørger for at honorarer til revisorer,

- a) ikke påvirkes eller bestemmes av utføringen av andre tjenester til foretaket som revideres,
- b) ikke knyttes til noen form for betingelser.

KAPITTEL V

Artikkel 27

**REVISJONSSTANDARDER OG
REVISJONSBERETNING****Lovfestet revisjon av konsernregnskap**

Artikkel 26

Revisjonsstandarder

1. Medlemsstatene skal kreve at revisorer og revisjonsselskaper foretar lovfestet revisjon i samsvar med internasjonale revisjonsstandarder vedtatt av Kommissjonen etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2. Medlemsstatene kan anvende en nasjonal revisjonsstandard så lenge Kommissjonen ikke har vedtatt en internasjonal revisjonsstandard som dekker samme emne. Vedtatte internasjonale revisjonsstandarder skal offentliggjøres i sin helhet på hvert av Fellesskapets offisielle språk i *Den europeiske unions tidende*.

2. Kommissjonen kan etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2 treffe beslutning om anvendelsen av internasjonale revisjonsstandarder i Fellesskapet. Kommissjonen skal vedta internasjonale revisjonsstandarder for anvendelse i Fellesskapet bare dersom de

- a) er utarbeidet på egnet måte, under offentlig tilsyn og innsyn og er generelt akseptert internasjonalt,
- b) bidrar til å gi årsregnskap og konsernregnskap en høy grad av troverdighet og kvalitet i samsvar med prinsippene i artikkel 2 nr. 3 i direktiv 78/660/EØF og artikkel 16 nr. 3 i direktiv 83/349/EØF, og
- c) er i den europeiske allmennhets interesse.

3. Medlemsstatene kan pålegge revisjonshandlinger eller -krav i tillegg til – eller, i unntakstilfeller, utelate deler av – de internasjonale revisjonsstandardene bare dersom disse følger av bestemte nasjonale krav i lov eller forskrift knyttet til den lovfestede revisjonens omfang. Medlemsstatene skal sikre at disse revisjonshandlingene eller -kravene overholder bestemmelsene i nr. 2 bokstav b) og c), og skal underrette Kommissjonen og medlemsstatene om dem før de vedtas. I det særlige unntakstilfelle at deler av en internasjonal revisjonsstandard utelates, skal medlemsstatene meddele sine bestemte nasjonale krav i lov eller forskrift, og årsakene til å opprettholde dem, til Kommissjonen og de andre medlemsstatene senest seks måneder før de vedtas nasjonalt, eller, dersom krav allerede foreligger på det tidspunkt da en internasjonal revisjonsstandard vedtas, senest tre måneder etter vedtakelsen av den relevante internasjonale revisjonsstandard.

4. Medlemsstatene kan vedta ytterligere krav knyttet til lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap fram til 29. juni 2010.

Medlemsstatene skal ved lovfestet revisjon av et konserns konsoliderte regnskap sikre følgende:

- a) konsernrevisoren har fullt ansvar for revisjonsberetningen vedrørende konsernregnskapet,
- b) konsernrevisoren foretar en gjennomgang og beholder dokumentasjonen for sin gjennomgang av det revisjonsarbeid som er utført av tredjestatsrevisor(er), revisor(er) som foretar lovfestet revisjon, tredjestatsrevisjonsselskap(er) eller revisjonsselskap(er) med sikte på konsernrevisjonen. Dokumentasjonen som konsernrevisoren beholder, skal være slik at relevant vedkommende myndighet på tilstrekkelig måte kan gjennomgå konsernrevisorens arbeid,
- c) når en del av et konsern revideres av revisor(er) eller revisjonsselskap(er) fra en tredjestat som ikke har noen arbeidsavtale som omhandlet i artikkel 47, er konsernrevisoren ansvarlig for å sikre at de revisjonsdokumenter som tredjestatsrevisor(er) eller tredjestatsrevisjonsselskap(er) har utarbeidet, herunder relevante arbeidsdokumenter for konsernrevisjonen, på anmodning oversendes til myndighetene for offentlig tilsyn. For å sikre slik oversending skal konsernrevisoren beholde et eksemplar av dokumentasjonen eller alternativt inngå avtale med tredjestatsrevisor(er) eller tredjestatsrevisjonsselskap(er) som gir konsernrevisoren uhindret og ubegrenset tilgang til dokumentasjonen på anmodning, eller treffer andre hensiktsmessige tiltak. Dersom juridiske eller andre hindringer hindrer at revisjonsdokumenter sendes fra en tredjestat til konsernrevisoren, skal den dokumentasjonen som konsernrevisoren beholder, omfatte bevis på at vedkommende har fulgt relevante framgangsmåter for å få tilgang til revisjonsdokumentasjonen, og dersom andre hindringer enn juridiske hindringer følger av en stats lovgivning, bevis som dokumenterer slike hindringer.

Artikkel 28

Revisjonsberetning

1. Dersom et revisjonsselskap foretar lovfestet revisjon, skal revisjonsberetningen minst undertegnes av den eller de revisorer som foretar lovfestet revisjon på vegne av revisjonsselskapet. I unntakstilfeller kan medlemsstatene bestemme at det ikke er nødvendig å offentliggjøre denne underskriften, dersom slik offentliggjøring kan innebære en overhengende og betydelig trussel mot en persons sikkerhet. Under alle omstendigheter skal navnet eller navnene på personen(e) som er involvert, være kjent for vedkommende myndigheter.

2. Uansett artikkel 51a nr. 1 i direktiv 78/660/EØF kan Kommisjonen, dersom den ikke har vedtatt en felles standard for revisjonsberetninger etter framgangsmåten i artikkel 26 nr. 1 i dette direktiv, etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2 i dette direktiv vedta en felles standard for revisjonsberetninger vedrørende årsregnskap og konsernregnskap som er utarbeidet i samsvar med anerkjente internasjonale regnskapsstandarder, for å styrke allmennhetens tillit til revisjonsfunksjonen.

KAPITTEL VI

KVALITETSSIKRING

Artikkel 29

Kvalitetssikringssystemer

1. Hver medlemsstat skal sikre at alle revisorer og alle revisjonsselskaper omfattes av et kvalitetssikringssystem som minst oppfyller følgende kriterier:

- a) kvalitetssikringssystemet skal organiseres på en slik måte at det er uavhengig av de revisorer og revisjonsselskaper som undersøkes, og er omfattet av offentlig tilsyn som fastsatt i kapittel VIII,
- b) finansieringen av kvalitetssikringssystemet skal være sikker og fri for enhver mulig urimelig påvirkning fra revisorer eller revisjonsselskaper,
- c) kvalitetssikringssystemet skal ha tilstrekkelige ressurser,
- d) de personer som foretar kvalitetssikringskontrollen, skal ha relevant faglig opplæring og relevant erfaring innen lovfestet revisjon og finansiell rapportering kombinert med konkret opplæring innen kvalitetssikringskontroll,
- e) valget av kontrollører for bestemte kvalitetssikringsoppgaver skal skje i samsvar med en objektiv framgangsmåte som skal sikre at det ikke er interessekonflikter mellom kontrollørene og revisoren eller revisjonsselskapet som undersøkes,
- f) kvalitetssikringskontrollen skal på grunnlag av tilstrekkelig prøving av utvalgte revisjonsdokumenter omfatte en vurdering av overholdelsen av relevante revisjonsstandarder og uavhengighetskrav, av anvendte ressursers mengde og kvalitet, av revisjonshonorarene som kreves, og av revisjonsselskapets system for intern kvalitetskontroll,
- g) kvalitetssikringskontrollen skal presenteres i en rapport som skal inneholde de viktigste konklusjonene av kvalitetssikringskontrollen,
- h) kvalitetssikringskontroller skal finne sted minst hvert sjette år,

- i) de samlede resultatene av kvalitetssikringssystemet skal offentliggjøres hvert år,
- j) anbefalinger fra kvalitetskontroller skal følges opp av revisoren eller revisjonsselskapet innen et rimelig tidsrom.

Dersom anbefalingene nevnt i bokstav j) ikke følges opp, kan det overfor revisoren eller revisjonsselskapet eventuelt iverksettes et system av disiplinære tiltak eller sanksjoner som omhandlet i artikkel 30.

2. Kommisjonen kan, etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2, vedta gjennomføringstiltak for å styrke allmennhetens tillit til revisjonsfunksjonen og sikre enhetlig anvendelse av nr. 1 bokstav a), b) og e)-j).

KAPITTEL VII

UNDERSØKELSER OG SANKSJONER

Artikkel 30

Systemer for undersøkelser og sanksjoner

1. Medlemsstatene skal sikre at det finnes effektive systemer for undersøkelser og sanksjoner for å oppdage, korrigere og forebygge utilstrekkelig utførelse av lovfestet revisjon.
2. Med forbehold for medlemsstatenes ordninger for erstatningsansvar skal medlemsstatene sørge for effektive, forholdsmessige og avskrekkende sanksjoner overfor revisorer og revisjonsselskaper dersom lovfestet revisjon ikke foretas i samsvar med bestemmelsene vedtatt ved gjennomføringen av dette direktiv.
3. Medlemsstatene skal sørge for at de tiltak som treffes og sanksjoner som pålegges revisorer og revisjonsselskaper, blir offentliggjort på egnet måte. Sanksjonene skal omfatte muligheten for tilbakekalling av godkjenningen.

Artikkel 31

Revisorers erstatningsansvar

Kommisjonen skal innen 1. januar 2007 framlegge en rapport om virkningen av gjeldende nasjonale regler for erstatningsansvar i forbindelse med utførelse av lovfestet revisjon på europeiske kapitalmarkeder og de forsikringsvilkårene som gjelder for revisorer og revisjonsselskaper, herunder en objektiv analyse av grensene for økonomisk erstatningsansvar. Kommisjonen skal, dersom det er relevant, gjennomføre en offentlig høring. På bakgrunn av rapporten skal Kommisjonen, dersom den anser det som hensiktsmessig, framlegge rekommandasjoner for medlemsstatene.

KAPITTEL VIII

Artikkel 33

**OFFENTLIG TILSYN OG GJENSIDIG
GODKJENNING AV MEDLEMSSTATENES
ORDNINGER****Samarbeid mellom systemer for offentlig tilsyn på
felleskapsplan**

Artikkel 32

Prinsipper for offentlig tilsyn

1. Medlemsstatene skal organisere et effektivt system for offentlig tilsyn med revisorer og revisjonsselskaper ut fra prinsippene i nr. 2-7.
2. Alle revisorer og revisjonsselskaper skal underlegges offentlig tilsyn.
3. Systemet for offentlig tilsyn skal ledes av ikke-praktiserende personer som har kunnskap på områder som er relevante for lovfestet revisjon. Medlemsstatene kan imidlertid tillate at et mindretall av praktiserende personer deltar i styringen av systemet for offentlig tilsyn. Personer som deltar i styringen av systemet for offentlig tilsyn, skal velges etter en uavhengig og åpen framgangsmåte.
4. Systemet for offentlig tilsyn skal ha det endelige ansvar for tilsyn med
 - a) godkjenning og registrering av revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon,
 - b) vedtakelse av standarder for yrkesetikk, intern kvalitetskontroll av revisjonsselskaper og revisjon, og
 - c) etter- og videreutdanning, kvalitetssikring og undersøkelses- og sanksjonssystemer.
5. Systemet for offentlig tilsyn skal om nødvendig ha rett til å foreta undersøkelser av revisorer og revisjonsselskaper, og rett til å treffe de nødvendige tiltak.
6. Systemet for offentlig tilsyn skal være åpent for innsyn. Dette skal omfatte offentliggjøring av årlige arbeidsprogrammer og aktivitetsrapporter.
7. Systemet for offentlig tilsyn skal være tilstrekkelig godt finansiert. Finansieringen av systemet for offentlig tilsyn skal være sikker og fri for enhver urimelig påvirkning fra revisorer eller revisjonsselskaper.

Medlemsstatene skal sikre at systemer for offentlig tilsyn muliggjør effektivt samarbeid på fellesskapsplan med hensyn til medlemsstatenes tilsynsvirksomhet. I den forbindelse skal hver medlemsstat gi én enhet særlig ansvar for å sikre dette samarbeidet.

Artikkel 34

Gjensidig godkjenning av medlemsstatenes ordninger

1. Medlemsstatenes ordninger skal følge prinsippet om hjemstatskontroll og tilsyn ved den medlemsstat der revisoren eller revisjonsselskapet er godkjent og det reviderte foretaket har sitt forretningskontor.
2. Ved lovfestet revisjon av konsernregnskap kan medlemsstaten som krever slik revisjon, ikke pålegge ytterligere krav i forbindelse med revisjonen når det gjelder registrering, kvalitetssikringskontroll, revisjonsstandarder, yrkesetiske regler og uavhengighet overfor en revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon av et datterforetak som er etablert i en annen medlemsstat.
3. For et selskap hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til notering på et regulert marked i en annen medlemsstat enn den der selskapet har sitt forretningskontor, kan medlemsstaten der verdipapirene omsettes, ikke pålegge ytterligere krav i forbindelse med den lovfestede revisjonen når det gjelder registrering, kvalitetssikringskontroll, revisjonsstandarder, yrkesetiske regler og uavhengighet overfor en revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon av selskapets årsregnskap eller konsernregnskap.

Artikkel 35

Utpeking av vedkommende myndigheter

1. Medlemsstatene skal utpeke én eller flere vedkommende myndigheter med sikte på oppgavene fastsatt i dette direktiv. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om sin utpeking.
2. Vedkommende myndigheter skal organiseres slik at interessekonflikter unngås.

*Artikkel 36***Taushetsplikt og samarbeid mellom medlemsstatenes
reguleringsmyndigheter**

1. Vedkommende myndigheter i medlemsstater som har ansvar for godkjenning, registrering, kvalitetssikring, inspeksjon og disiplin, skal samarbeide med hverandre når det er nødvendig med sikte på å utføre sine respektive ansvarsoppgaver i henhold til dette direktiv. Vedkommende myndigheter i en medlemsstat som har ansvar for godkjenning, registrering, kvalitetssikring, inspeksjon og disiplin, skal yte bistand til vedkommende myndigheter i andre medlemsstater. Særlig skal vedkommende myndigheter utveksle opplysninger og samarbeide ved undersøkelser knyttet til utførelsen av lovfestet revisjon.

2. Alle personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter, skal være pålagt taushetsplikt. De opplysninger som omfattes av taushetsplikten, kan ikke gis videre til noen annen person eller myndighet, unntatt når dette skjer i henhold til en medlemsstats lover og forskrifter.

3. Nr. 2 skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter utveksler fortrolige opplysninger. Opplysninger utvekslet på denne måten omfattes av den taushetsplikt som gjelder for personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter.

4. Vedkommende myndigheter skal på anmodning uten unødig opphold formidle alle opplysninger som kreves for det formål som er nevnt i nr. 1. Om nødvendig skal vedkommende myndigheter som mottar en slik anmodning, uten unødig opphold treffe de nødvendige tiltak for å samle inn de ønskede opplysningene. Opplysninger gitt på denne måten skal omfattes av den taushetsplikt som gjelder for personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter som mottar opplysningene.

Dersom vedkommende anmodede myndighet ikke er i stand til å gi opplysningene uten unødig opphold, skal den underrette vedkommende anmodende myndighet om årsaken til dette.

Vedkommende myndigheter kan nekte å etterkomme en anmodning om opplysninger

a) dersom det å gi opplysninger kan skade den anmodede medlemsstats suverenitet, sikkerhet eller offentlige orden eller krenke nasjonale sikkerhetsregler, eller

b) når det hos myndighetene i den medlemsstat som anmodes om opplysninger, allerede er innledet rettergang for de samme forhold og mot de samme revisorer eller revisjonsselskaper, eller

c) når det hos myndighetene i den medlemsstat som anmodes om opplysninger, allerede er avsagt endelig dom for de samme forhold og mot de samme revisorer eller revisjonsselskaper.

Med forbehold for de plikter som i forbindelse med rettergang påhviler myndighetene, kan vedkommende myndigheter som mottar opplysninger i henhold til nr. 1, bruke dem bare i sammenheng med at de utfører oppgaver som omfattes av dette direktivs virkeområde, og i forbindelse med forvaltningssaker eller rettergang i tilknytning til disse oppgaver.

5. Dersom en vedkommende myndighet konkluderer med at det utføres eller er utført aktiviteter som strider mot dette direktiv, på en annen medlemsstats territorium, skal den underrette vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten om denne konklusjonen på en mest mulig konkret måte. Vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten skal treffe hensiktsmessige tiltak. Den skal underrette vedkommende myndighet som har gitt meldingen, om resultatet, og i den grad det er mulig også om viktige forhold i sakens videre utvikling.

6. Vedkommende myndighet i en medlemsstat kan også anmode om at vedkommende myndighet i en annen medlemsstat gjennomfører en undersøkelse på sistnevnte medlemsstats territorium.

Den kan dessuten be om tillatelse til å la noen av dens egne medarbeidere bistå personale fra vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten ved undersøkelsen.

Det er imidlertid den medlemsstat på hvis territorium undersøkelsen foretas, som har ansvaret for den overordnede kontrollen med hele undersøkelsen.

Vedkommende myndigheter kan nekte å følge opp en anmodning om å foreta en undersøkelse som omhandlet i første ledd, eller om å la dens medarbeidere bistås av personale fra en annen medlemsstats vedkommende myndighet som omhandlet i annet ledd,

a) dersom en slik undersøkelse kan skade den anmodede medlemsstats suverenitet, sikkerhet eller offentlige orden, eller

- b) når det hos myndighetene i den medlemsstat som anmodes om opplysninger, allerede er innledet rettergang for de samme forhold og mot de samme personer, eller
- c) når det hos myndighetene i den medlemsstat som anmodes om opplysninger, allerede er avsagt endelig dom for de samme forhold og mot de samme personer.

7. Kommisjonen kan etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2 vedta gjennomføringstiltak for å lette samarbeidet mellom vedkommende myndigheter om framgangsmåter for utveksling av opplysninger og nærmere regler for undersøkelser på tvers av landegrensar som omhandlet i nr. 2-4 i denne artikkel.

KAPITTEL IX

VALG OG AVSETTELSE

Artikkel 37

Valg av revisorer og revisjonsselskaper

1. Revisoren eller revisjonsselskapet skal velges av generalforsamlingen til foretaket som skal revideres.
2. Medlemsstatene kan tillate alternative systemer eller regler for valg av revisor eller revisjonsselskap, forutsatt at disse systemene eller reglene er utformet med sikte på å sikre revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet i forhold til det reviderte foretakets ledelses- eller administrasjonsorgan.

Artikkel 38

Revisorers og revisjonsselskapers avsettelse og fratreden

1. Medlemsstatene skal sikre at revisorer og revisjonsselskaper kan avsettes bare i behørig begrunnede tilfeller. Meningsforskjeller vedrørende regnskapsbehandling eller revisjonshandlinger skal ikke anses som behørig begrunnelse for avsettelse.
2. Medlemsstatene skal sikre at foretaket som revideres, og revisoren eller revisjonsselskapet underretter myndigheten(e) som har ansvar for offentlig tilsyn i forbindelse med revisorens eller revisjonsselskapets avsettelse eller fratreden i løpet av utnevnesperioden, og gir en fyllestgjørende forklaring på årsaken til dette.

KAPITTEL X

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM LOVFESTET REVISJON AV FORETAK AV ALLMENN INTERESSE

Artikkel 39

Anvendelse på unoterte foretak av allmenn interesse

Medlemsstatene kan unnta foretak av allmenn interesse som ikke har utstedt omsettelige verdipapirer som er opptatt til notering på et regulert marked i henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i direktiv 2004/39/EF, samt deres revisor(er) eller revisjonsselskap(er) fra ett eller flere av kravene i dette kapittel.

Artikkel 40

Innsynsrapport

1. Medlemsstatene skal sikre at revisorer eller revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, innen tre måneder etter utgangen av hvert regnskapsår på sine nettstedene offentliggjør årlige innsynsrapporter som minst inneholder følgende:
 - a) en beskrivelse av juridisk struktur og eierskap,
 - b) dersom revisjonsselskapet tilhører et nettverk, en beskrivelse av nettverket og de juridiske og strukturelle ordningene i nettverket,
 - c) en beskrivelse av revisjonsselskapets styringsstruktur,
 - d) en beskrivelse av revisjonsselskapets system for intern kvalitetskontroll og en erklæring fra administrasjons- eller ledelsesorganet om dets effektivitet,
 - e) en angivelse av når siste kvalitetssikringskontroll som omhandlet i artikkel 29 fant sted,
 - f) en liste over foretak av allmenn interesse som revisjonsselskapet har foretatt lovfestet revisjon for i løpet av det foregående regnskapsår,
 - g) en erklæring om revisjonsselskapets uavhengighetstiltak som også bekrefter at det er utført en intern undersøkelse av at uavhengighetskravene er oppfylt,
 - h) en erklæring om de retningslinjene revisjonsselskapet følger med hensyn til etter- og videreutdanning av revisorene omhandlet i artikkel 13,

- i) finansiell informasjon som viser revisjonsselskapets betydning, for eksempel samlet omsetning fordelt på honorarer for lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap og honorarer for andre attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester enn revisjon,
- j) opplysninger om grunnlaget for partnernes vederlag.

Medlemsstatene kan i unntakstilfeller frafalle kravet i bokstav f) i den grad det er nødvendig for å redusere en overhengende og betydelig trussel mot en persons sikkerhet.

2. Innsynsrapporten skal undertegnes av revisoren eller revisjonsselskapet. Dette kan for eksempel skje ved hjelp av en elektronisk signatur som definert i artikkel 2 nr. 1 i direktiv 1999/93/EF.

Artikkel 41

Revisjonskomité

1. Alle foretak av allmenn interesse skal ha en revisjonskomité. Medlemsstaten skal avgjøre om revisjonskomiteen skal bestå av medlemmer av det reviderte foretakets administrasjonsorgan og/eller tilsynsorgan som ikke er medlemmer av ledelsen, og/eller medlemmer utnevnt av det reviderte foretakets generalforsamling. Minst ett av medlemmene av revisjonskomiteen skal være uavhengig, og skal ha kompetanse innen regnskap og/eller revisjon.

I foretak av offentlig interesse som oppfyller kriteriene i artikkel 2 nr. 1 bokstav f) i direktiv 2003/71/EF⁽¹⁾, kan medlemsstatene tillate at funksjonene som er tillagt revisjonskomiteen, utføres av administrasjons- eller tilsynsorganet som helhet, forutsatt at når lederen for et slikt organ er medlem av ledelsen, er han eller hun ikke leder for revisjonskomiteen.

2. Uten at det berører det ansvar som påhviler medlemmene av administrasjons-, ledelses- eller tilsynsorganene eller andre medlemmer som er utnevnt av det reviderte foretakets generalforsamling, skal revisjonskomiteen blant annet

- a) overvåke den finansielle rapporteringen,
- b) overvåke effektiviteten til selskapets systemer for internkontroll, eventuell internrevisjon og risikostyring,
- c) følge opp den lovfestede revisjonen av årsregnskap og konsernregnskap,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/71/EF av 4. november 2003 om det prospekt som skal offentliggjøres når verdipapirer legges ut til offentlig tegning eller opptas til notering (EUT L 345 av 31.12.2003, s. 64).

- d) kontrollere og følge opp revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet, særlig utføringen av tilleggstjenester til foretaket som revideres.

3. I et foretak av allmenn interesse skal administrasjons- eller tilsynsorganets forslag til valg av revisor eller revisjonsselskap til å foreta lovfestet revisjon bygge på en anbefaling fra revisjonskomiteen.

4. Revisoren eller revisjonsselskapet skal rapportere til revisjonskomiteen i viktige saker som vedgår den lovfestede revisjonen, særlig om betydelige svakheter i internkontrollen knyttet til den finansielle rapporteringen.

5. Medlemsstatene kan tillate eller beslutte at bestemmelsene fastsatt i nr. 1-4 ikke skal gjelde for foretak av allmenn interesse som har et organ som utfører tilsvarende funksjoner som en revisjonskomité, som er nedsatt og fungerer etter bestemmelsene i medlemsstaten der foretaket som skal revideres, er registrert. I et slikt tilfelle skal foretaket opplyse om hvilket organ som utfører disse funksjonene, og hvordan det er sammensatt.

6. Medlemsstatene kan frita følgende foretak fra plikten til å ha en revisjonskomité:

- a) foretak av allmenn interesse som er datterforetak i henhold til artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF, dersom foretaket oppfyller kravene i nr. 1-4 i denne artikkel på konsernnivå,
- b) foretak av allmenn interesse som er foretak for kollektiv investering i henhold til artikkel 1 nr. 2 i direktiv 85/611/EØF. Medlemsstatene kan også unnta foretak av allmenn interesse hvis eneste formål er kollektiv investering av kapital fra allmennheten, og som driver etter prinsippet om risikospredning og ikke søker å oppnå juridisk eller styringsmessig kontroll over noen av utstederne av deres underliggende investeringer, forutsatt at disse foretakene for kollektiv investering er godkjent av og underlagt tilsyn av vedkommende myndigheter, og at de har en depositar som utøver funksjoner tilsvarende dem i direktiv 85/611/EØF,
- c) foretak av allmenn interesse hvis eneste formål er å utstede verdipapirer med sikkerhet i eiendeler som definert i artikkel 2 nr. 5 i kommisjonsforordning (EF) nr. 809/2004⁽²⁾. I et slikt tilfelle skal medlemsstaten kreve at foretaket redegjør overfor allmennheten for årsakene til at det ikke anser det som hensiktsmessig å ha en revisjonskomité eller et administrasjons- eller tilsynsorgan med oppgave å utføre funksjonene til en revisjonskomité,

⁽²⁾ EUT L 149 av 30.4.2004, s. 1.

d) en kredittinstitusjon i henhold til artikkel 1 nr. 1 i direktiv 2000/12/EF hvis aksjer ikke er opptatt til notering på et regulert marked i noen medlemsstat i henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i direktiv 2004/39/EF, og som løpende eller gjentatte ganger bare har utstedt obligasjoner, forutsatt at det samlede pålydende beløpet for alle slike obligasjoner er under 100 000 000 EUR, og at det ikke har offentliggjort et prospekt i henhold til direktiv 2003/71/EF.

Artikkel 42

Uavhengighet

1. Utover bestemmelsene i artikkel 22 og 24 skal medlemsstatene sikre at revisorer eller revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse,

a) årlig bekrefter skriftlig overfor revisjonskomiteen at de er uavhengige av det foretaket av allmenn interesse som de reviderer,

b) årlig opplyser revisjonskomiteen om eventuelle tilleggstjenester de utfører overfor foretaket som revideres, og

c) drøfter med revisjonskomiteen de trusler mot deres uavhengighet og de forholdsregler de anvender for å redusere disse truslene, som dokumentert i henhold til artikkel 22 nr. 3.

2. Medlemsstatene skal sikre at den (de) ansvarlige revisjonspartner(ne) for en lovfestet revisjon, utfører revisjonsoppdraget i høyst sju år av gangen fra utnevnellesdatoen og tidligst kan delta i revisjon av foretaket igjen etter et tidsrom på minst to år.

3. Revisoren eller den ansvarlige revisjonspartneren som foretar lovfestet revisjon på vegne av et revisjonsselskap, skal ikke kunne påta seg en ledende stilling i foretaket som revideres, før etter minst to år fra han eller hun har fratrudd som revisor eller ansvarlig revisjonspartner i forbindelse med revisjonsoppdraget.

Artikkel 43

Kvalitetssikring

Kvalitetssikringskontrollen nevnt i artikkel 29 skal utføres minst hvert tredje år for revisorer eller revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse.

KAPITTEL XI

INTERNASJONALE ASPEKTER

Artikkel 44

Godkjenning av revisorer fra tredjestater

1. Under forutsetning av gjensidighet kan vedkommende myndigheter i en medlemsstat godkjenne en tredjestatsrevisor som revisor til å foreta lovfestet revisjon dersom vedkommende har framlagt dokumentasjon på at han eller hun oppfyller krav som tilsvare dem i artikkel 4 og artikkel 6-13.

2. Vedkommende myndigheter i en medlemsstat skal, før de godkjenner en tredjestatsrevisor som oppfyller kravene i nr. 1, anvende kravene i artikkel 14.

Artikkel 45

Registrering av og tilsyn med tredjestatsrevisorer og tredjestatsrevisjonsselskaper

1. Vedkommende myndigheter i en medlemsstat skal, i samsvar med artikkel 15-17, registrere enhver tredjestatsrevisor eller ethvert tredjestatsrevisjonsselskap som framlegger revisjonsberetning vedrørende årsregnskap eller konsernregnskap for et selskap som er registrert utenfor Fellesskapet og hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til notering på et regulert marked i medlemsstaten i henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i direktiv 2004/39/EF, med mindre selskapet bare utsteder obligasjoner som er opptatt til notering på et regulert marked i en medlemsstat i henhold til artikkel 2 nr. 1 bokstav b) i direktiv 2004/109/EF⁽¹⁾, og hvis pålydende beløp per enhet er minst 50 000 euro eller, for obligasjoner utstedt i en annen valuta, tilsvare minst 50 000 euro på utstedelsesdatoen.

2. Artikkel 18 og 19 får anvendelse.

3. Medlemsstatene skal la registrerte tredjestatsrevisorer og tredjestatsrevisjonsselskaper omfattes av deres tilsynssystemer, kvalitetssikringssystemer og systemer for undersøkelse og sanksjoner. En medlemsstat kan fritta en registrert tredjestatsrevisor eller et registrert tredjestatsrevisjonsselskap fra sitt kvalitetssikringssystem dersom en annen medlemsstat eller en tredjestats kvalitetssikringssystem som er vurdert som tilsvarende i henhold til artikkel 46, har utført en kvalitetskontroll av den berørte tredjestatsrevisor eller det berørte tredjestatsrevisjonsselskap i løpet av de siste tre år.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/109/EF av 15. desember 2004 om harmonisering av krav til åpenhet med hensyn til opplysninger om utstedere av verdipapirer som er opptatt til notering på et regulert marked (EUT L 390 av 31.12.2004, s. 38).

4. Med forbehold for artikkel 46 skal revisjonsberetninger vedrørende årsregnskap eller konsernregnskap som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel og utstedt av tredjestatsrevisorer eller tredjestatsrevisjonsselskaper som ikke er registrert i medlemsstaten, ikke ha noen rettsvirkning i medlemsstaten.

5. En medlemsstat kan registrere et tredjestatsrevisjonsselskap bare dersom

- a) det oppfyller krav som tilsvarer dem i artikkel 3 nr. 3,
- b) flertallet av medlemmene av administrasjons- eller ledelsesorganet i tredjestatsrevisjonsselskapet oppfyller krav som tilsvarer dem i artikkel 4-10,
- c) tredjestatsrevisoren som foretar revisjon på vegne av tredjestatsrevisjonsselskapet, oppfyller krav som tilsvarer dem i artikkel 4-10,
- d) den revisjon av årsregnskap eller konsernregnskap som det vises til i nr. 1, utføres i samsvar med internasjonale revisjonsstandarder som omhandlet i artikkel 26 og kravene fastsatt i artikkel 22, 24 og 25, eller med tilsvarende standarder og krav,
- e) vedkommende på sitt nettsted offentliggjør en årlig innsynsrapport som omfatter opplysningene nevnt i artikkel 40, eller overholder tilsvarende offentliggjøringskrav.

6. For å sikre enhetlig anvendelse av nr. 5 bokstav d) skal likeverdigheten omhandlet der vurderes av Kommisjonen i samarbeid med medlemsstatene, og Kommisjonen treffer beslutning om dette etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2. I påvente av Kommisjonens beslutning kan medlemsstatene vurdere likeverdigheten nevnt i nr. 5 bokstav d).

Artikkel 46

Unntak i tilfelle likeverdighet

1. Medlemsstatene kan på grunnlag av gjensidighet unnlate å anvende, eller eventuelt endre, kravene i artikkel 45 nr. 1 og 3 bare dersom tredjestatsrevisorene eller tredjestatsrevisjonsselskapene omfattes av systemer for offentlig tilsyn, kvalitetssikring og undersøkelse og sanksjoner i tredjestaten som oppfyller krav som tilsvarer dem i artikkel 29, 30 og 32.

2. For å sikre enhetlig anvendelse av nr. 1 i denne artikkel skal likeverdigheten omhandlet der vurderes av Kommisjonen i samarbeid med medlemsstatene, og Kommisjonen treffer beslutning om dette etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2. Inntil Kommisjonen har truffet sin beslutning, kan medlemsstatene vurdere likeverdigheten nevnt i nr. 1 i denne artikkel eller

bygge på vurderinger foretatt av andre medlemsstater. Dersom Kommisjonen beslutter at likeverdighetskravet nevnt i nr. 1 i denne artikkel ikke er oppfylt, kan den tillate at de berørte revisorene eller revisjonsselskapene fortsetter sin revisjonsvirksomhet i samsvar med den relevante medlemsstats krav i en overgangsperiode.

3. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om

- a) sine vurderinger av likeverdigheten nevnt i nr. 2, og
- b) hovedelementene i sine samarbeidsavtaler med tredjestatssystemer for offentlig tilsyn, kvalitetssikring og undersøkelser og sanksjoner, på grunnlag av nr. 1.

Artikkel 47

Samarbeid med tredjestaters vedkommende myndigheter

1. Medlemsstatene kan tillate at revisjonsdokumenter eller andre dokumenter hos revisorer eller revisjonsselskaper som de har godkjent, overføres til vedkommende myndigheter i en tredjestat, forutsatt at

- a) disse revisjonsdokumentene eller andre dokumentene vedrører revisjon av selskaper som har utstedt verdipapirer i tredjestaten, eller som utgjør en del av et konsern som utarbeider lovfestet konsernregnskap i tredjestaten,
- b) overføringen finner sted via vedkommende myndigheter i hjemstaten, til vedkommende myndigheter i tredjestaten og på disses anmodning,
- c) vedkommende myndigheter i den berørte tredjestat oppfyller krav som er erklært tilstrekkelige i henhold til nr. 3,
- d) det foreligger arbeidsavtaler på grunnlag av gjensidighet mellom de berørte vedkommende myndigheter,
- e) overføringen av personopplysninger til tredjestaten skjer i samsvar med kapittel IV i direktiv 95/46/EF.

2. Arbeidsavtalene nevnt i nr. 1 bokstav d) skal sikre at

- a) vedkommende myndigheter begrunner formålet med anmodningen om revisjonsdokumenter eller andre dokumenter,
- b) de personer som er eller har vært ansatt hos vedkommende myndigheter i tredjestaten som mottar opplysningene, omfattes av taushetsplikt,

- c) vedkommende myndigheter i tredjestaten kan bruke revisjonsdokumentene og andre dokumenter bare til å utføre sine funksjoner i forbindelse med offentlig tilsyn, kvalitetssikring og undersøkelser som oppfyller krav tilsvarende dem i artikkel 29, 30 og 32,
- d) anmodningen fra en vedkommende myndighet i en tredjestat om revisjonsdokumenter eller andre dokumenter som en revisor eller et revisjonsselskap innehar, kan avvises
- dersom utlevering av disse revisjonsdokumentene eller andre dokumenter kan skade Fellesskapets eller den anmodede medlemsstats suverenitet, sikkerhet eller offentlige orden, eller
 - når det hos myndighetene i den medlemsstat som anmodes om opplysninger, allerede er innledet rettergang for de samme forhold og mot de samme personer.

3. For å lette samarbeidet mellom vedkommende myndigheter treffer Kommissjonen beslutning om hvorvidt kriteriene omhandlet i nr. 1 bokstav c) er tilstrekkelige, etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2. Vurderingen av tilstrekkelighet skal foretas i samarbeid med medlemsstatene og bygge på kravene i artikkel 36 eller reelt tilsvarende resultater. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å etterkomme Kommissjonens beslutning.

4. I unntakstilfeller kan medlemsstatene som unntak fra nr. 1 tillate at revisorer og revisjonsselskaper som de har godkjent, overfører revisjonspapirer og andre dokumenter direkte til vedkommende myndigheter i en tredjestat, forutsatt at

- a) vedkommende myndigheter i tredjestaten har innledet undersøkelser,
- b) overføringen ikke er i strid med revisorers og revisjonsselskapers forpliktelser i forbindelse med overføring av revisjonsdokumenter og andre dokumenter til vedkommende myndighet i hjemstaten,
- c) det foreligger arbeidsavtaler med vedkommende myndigheter i tredjestaten som gir vedkommende myndigheter i medlemsstaten gjensidig, direkte tilgang til revisjonsdokumenter og andre dokumenter hos tredjestatens revisjonsselskaper,
- d) anmodende vedkommende myndighet i tredjestaten på forhånd underretter vedkommende myndighet i revisorens eller revisjonsselskapets hjemstat om hver direkte anmodning om opplysninger og angir årsaken til denne,
- e) vilkårene omhandlet i nr. 2 er oppfylt.

5. Kommissjonen kan etter framgangsmåten i artikkel 48 nr. 2 angi unntakstilfellene omhandlet i nr. 4 i denne artikkel

for å lette samarbeidet mellom vedkommende myndigheter og sikre enhetlig anvendelse av nr. 4 i denne artikkel.

6. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om arbeidsavtalene nevnt i nr. 1 og 4.

KAPITTEL XII

OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 48

Komitéframgangsmåte

1. Kommissjonen skal bistås av en komité (heretter kalt «komiteen»).

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

4. Med forbehold for gjennomføringsbestemmelser som allerede er vedtatt, og bortsett fra bestemmelsene i artikkel 26 innstilles ved utløpet av toårsperioden fra dette direktivs vedtakelse og senest 1. april 2008 anvendelsen av de av direktivets bestemmelser som krever vedtakelse av tekniske forskrifter, endringer og beslutninger i henhold til nr. 2. Etter forslag fra Kommissjonen kan Europaparlamentet og Rådet fornye de berørte bestemmelser etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251, og for dette formål skal de gjennomgå dem før utløpet av tidsrommet nevnt ovenfor.

Artikkel 49

Endring av direktiv 78/660/EØF og direktiv 83/349/EØF

1. I direktiv 78/660/EØF gjøres følgende endringer:

a) i artikkel 43 nr. 1 skal ny post lyde:

«15) hver for seg, størrelsen på det samlede honorar som revisoren eller revisjonsselskapet i løpet av regnskapsåret innkrever for lovfestet revisjon av årsregnskap, samlet honorar innkrevd for andre attestasjonstjenester, samlet honorar for skatterådgivning og samlet honorar for andre tjenester enn revisjon.

Medlemsstatene kan bestemme at dette kravet ikke skal gjelde dersom selskapet er omfattet av konsernregnskapet som skal utarbeides i henhold til artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF, forutsatt at disse opplysningene gis i notene til konsernregnskapet.»

b) artikkel 44 nr. 1 skal lyde:

«1. Medlemsstatene kan tillate at selskapene nevnt i artikkel 11 utarbeider notesammendrag til regnskapene uten opplysningene som kreves i artikkel 43 nr. 1 post 5-12, post 14 bokstav a) og post 15. Notene skal imidlertid inneholde opplysningene i artikkel 43 nr. 1 post 6 samlet for alle berørte poster.»

c) artikkel 45 nr. 2 skal lyde:

«2. Nr. 1 bokstav b) får også anvendelse for opplysningene fastsatt i artikkel 43 nr. 1 post 8.

Medlemsstatene kan tillate at selskapene nevnt i artikkel 27 utelater opplysningene som kreves etter artikkel 43 nr. 1 post 8. Medlemsstatene kan også tillate at selskapene nevnt i artikkel 27 utelater opplysningene som kreves etter artikkel 43 nr. 1 post 15, forutsatt at slike opplysninger gis til systemet for offentlig tilsyn nevnt i artikkel 32 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF av 17. mai 2006 om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap(*), dersom et slikt system for offentlig tilsyn anmoder om det.»

(*) EUT L 157 av 9.6.2006, s. 87.

2. I artikkel 34 i direktiv 83/349/EØF skal nytt nr. 16 lyde:

«16) Hver for seg, størrelsen på det samlede honorar som revisoren eller revisjonsselskapet i løpet av regnskapsåret innkrever for lovfestet revisjon av konsernregnskap, samlet honorar innkrevd for andre attestasjonstjenester, samlet honorar for skatterådgivning og samlet honorar for andre tjenester enn revisjon.»

Artikkel 50

Oppheving av direktiv 84/253/EØF

Direktiv 84/253/EØF oppheves med virkning fra 29. juni 2006. Henvvisninger til det opphevede direktivet skal forstås som henvvisninger til dette direktiv.

Artikkel 51

Overgangsbestemmelser

Revisorer eller revisjonsselskaper som vedkommende myndigheter i medlemsstatene har godkjent i samsvar med direktiv 84/253/EØF før bestemmelsene nevnt i artikkel 53 nr. 1 trer i kraft, skal anses som godkjent i henhold til dette direktiv.

Artikkel 52

Minsteharmonisering

Medlemsstater som krever lovfestet revisjon, kan pålegge strengere krav, med mindre annet er fastsatt i dette direktiv.

Artikkel 53

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 29. juni 2008 vedta og kunngjøre de bestemmelser som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

2. Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

3. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 54

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 55

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 17. mai 2006.

For Europaparlamentet

J.P. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

H. WINKLER

Formann